

Vergadering van de gemeenteraad van 11 december 2013

Portefeuillehouder : H.W.J. Coolen

Behandelend ambtenaar : Saskia Doek

Nummer raadsvoorstel: RAD-000915

Doorkiesnummer : (0495) 575 487

Agendapunt: 10

ONDERWERP

Vaststellen van de Kadernota en actieprogramma 2014 Wmo Begeleiding en Persoonlijke Verzorging.

AANLEIDING EN DOELSTELLING

Vanaf 1 januari 2015 worden gemeenten verantwoordelijk voor de AWBZ-functies Begeleiding en Persoonlijke verzorging. Deze decentralisatie past bij het voornemen van de rijksoverheid om zorg dichter bij de burger te organiseren. Daarbij is de insteek dat burgers zoveel mogelijk hun eigen kracht en sociale netwerk inzetten om problemen op te lossen. De decentralisatie gaat ook gepaard met bezuinigingen. Gemeenten zullen de ondersteuning van kwetsbare burgers op een andere manier vorm moeten geven. De uitdaging is om een nieuwe balans te vinden tussen eigen verantwoordelijkheid en overheidssteun, tussen beschikbare middelen en haalbaarheid. In dit voorstel lichten we de "Kadernota en actieprogramma 2014 Wmo Begeleiding en Persoonlijke Verzorging" toe. Overigens heeft u in 2012 al kennis kunnen nemen van een groot deel van deze nota. Naar aanleiding van de val van het kabinet Rutte I is destijds even pas op de plaats gemaakt. Inmiddels wordt weer hard gewerkt aan de voorbereiding op de nieuwe taken.

PROBLEEMSTELLING

De gemeenten Weert en Nederweert hebben in bijgevoegde kadernota een gezamenlijke visie op de decentralisatieopdracht AWBZ-functies naar de Wmo geformuleerd. De visie gaat vergezeld van een actieplan. Dat actieplan is erop gericht ervoor te zorgen dat gemeenten vanaf 1 januari 2015 klaar zijn om kwetsbare burgers ondersteuning op maat te geven, passend binnen het inhoudelijk, financieel en juridisch kader.

OPLOSSINGSRICHTINGEN

Decentralisatie AWBZ-functies Begeleiding en Persoonlijke Verzorging

Het kabinet bereidt een nieuw wetsvoorstel voor de Wmo voor. Deze nieuwe Wet op de maatschappelijke ondersteuning legt de gemeente de plicht op om burgers die behoefte hebben aan begeleiding en persoonlijke verzorging en deze niet op eigen kracht of binnen hun sociaal netwerk kunnen organiseren, te ondersteunen. Het recht op Begeleiding en Persoonlijke Verzorging verdwijnt uit de AWBZ. Hierbij hoort ook een "kanteling" in het denken en handelen van burgers en professionals: niet de beperking van een persoon staat centraal, maar wat kan iemand nog wel zelf of samen met familie, vrienden en burens oplossen. Daarbij kan een burger gebruik maken van algemene voorzieningen (voor iedereen toegankelijk) en pas daarna komt ondersteuning door middel van collectieve of individuele voorzieningen in beeld. In het eerste deel van de kadernota worden de kaders verder toegelicht en worden keuzes gemaakt ten aanzien van de te hanteren uitgangspunten.

Faseren

Gelet op de omvang en complexiteit van de decentralisatie, wordt in de kadernota voorgesteld om te faseren. De nota schetst een eindbeeld als "stip aan de horizon". In dat eindbeeld is de transformatie van het sociale domein afgerond. Zowel de transitie jeugdzorg als de decentralisatie

AWBZ als de nieuwe Participatiewet zijn samenhangend vorm gegeven. Dit is een complexe en omvangrijke opgave, die enige jaren in beslag zal nemen. Het actieplan 2014 is daarom gericht op fase 1: "klaar voor de start" en een deel van fase 2: "eigen verantwoordelijkheid eerst". Doel van het actieprogramma is dat de gemeente op 1 januari 2015 klaar is om kwetsbare burgers ondersteuning op maat te geven, passend binnen het inhoudelijk, financieel en juridisch kader. Vervolgens zullen we in 2015 – als onderdeel van fase 2 – waar nodig bijsturen en verfijnen en de voorbereidingen treffen voor een geactualiseerd beleidsplan Wmo 2016-2019. Daarin worden de kaders voor de afronding van de transformatie vastgesteld, zodat op termijn geldt "participeren is de regel".

Actieprogramma 2014

Het actieprogramma bevat acties op vijf thema's:

- het ontwikkelen van zelfsturing en zelfredzaamheid;
- organiseren van hulp en voorzieningen (aanbod);
- contracteren van hulp en voorzieningen (inkoop);
- toegang tot het Wmo domein;
- persoonlijke verzorging.

De thema's en activiteiten worden toegelicht in Deel 2 van de kadernota. Daar waar dat relevant is, wordt nadrukkelijk afstemming gezocht met de decentralisatie Jeugdzorg. Op onderdelen, zoals bijvoorbeeld een strategisch inkoopplan en een regeling over de persoonsgebonden budgetten (PGB's), zal dit leiden tot integrale deelproducten.

Regionale samenwerking Midden-Limburg West

De gemeente Leudal heeft in januari 2013 een vergelijkbare kadernota vastgesteld. De gemeenten Weert, Nederweert en Leudal werken bovengenoemde thema's samen uit in een regionale projectstructuur. Elk thema wordt als deelproject uitgewerkt. Binnen de deelprojecten nemen ambtenaren van de drie gemeenten deel. Bovendien wordt in de beleidsvoorbereiding afstemming gezocht met de regio Midden-Limburg Oost. Op onderdelen (zoals inkoop en contractering) streven we naar efficiënte en effectieve oplossingen. De regionale samenwerking in het sociale domein wordt toegelicht in een afzonderlijk raadsvoorstel.

Samenhang in het sociaal domein

Bij het uitwerken van de activiteiten uit het actieprogramma wordt op diverse onderdelen actief verbinding gelegd met de andere twee veranderingen in het sociaal domein. De samenhang tussen de drie decentralisaties is verder uitgewerkt in de notitie "Naar een samenhangend beleid binnen het sociale domein in Midden-Limburg West". Deze notitie wordt in een separaat voorstel aan u voorgelegd.

Het wetsvoorstel Wmo moet nog worden behandeld in de Tweede en Eerste Kamer. De concept-wettekst bevat nog diverse open eindjes (men verwijst naar een Algemene Maatregel van Bestuur, waarvan vervolgens nog geen tekst beschikbaar is). Daardoor is het nog niet helemaal duidelijk welke taken en welke budgetten over komen naar de gemeenten en hoeveel beleidsvrijheid de gemeenten krijgen om de ondersteuning in de zorg echt anders vorm te geven. Onder andere de taak Persoonlijke Verzorging staat landelijk ter discussie. Het wetsvoorstel vormt, samen met de uitgangspunten zoals benoemd in de kadernota en de middelen die het rijk beschikbaar stelt, het richtinggevend kader waarbinnen de decentralisatie wordt uitgewerkt. Concreet betekent dit dat de rijksbijdrage taakstellend is. Hoewel het nog niet op alle punten helder is welke taken de gemeenten moeten gaan uitvoeren per 1-1-2015 en onder welke condities, moeten we toch nu al aan de slag om er voor te zorgen dat we op tijd klaar zijn om onze burgers op passende wijze te kunnen ondersteunen. De keuzes op basis van de Kadernota vinden hun vertaling in de nieuwe Wmo-verordening, die in de loop van 2014 aan uw raad wordt voorgelegd ter vaststelling.

COMMUNICATIE

Al eind 2011 is gestart met de voorbereidingen van deze kadernota. Medio 2012 lag er een concept-kadernota, die op interactieve wijze, met bijdragen van zorgaanbieders en cliëntorganisaties tot stand is gekomen. Deze nota was voorzien van een (positief) advies van het Wmo-platform. Na de val van het kabinet Rutte I is tijdelijk pas op de plaats gemaakt. Inmiddels is duidelijk dat er een nieuwe Wet op de Maatschappelijke Ondersteuning komt. In deze nieuwe wet krijgt de decentralisatie van de AWBZ-functie Begeleiding zijn beslag. Ook de functie Persoonlijke

Verzorging maakt daar – zoals het er nu uitziet – deel van uit. Deze functie – en bijbehorende activiteiten in het actieprogramma - is toegevoegd aan de kadernota. Ook is de planning bijgesteld en is de nota tekstueel aangepast aan de laatste ontwikkelingen. De geactualiseerde nota wordt op 11 november 2013 met het Wmo-platform besproken. Ook is er nog een afzonderlijk gesprek met cliëntenorganisaties gepland op 13 november 2013. Van beide bijeenkomsten zullen wij het verslag voor u ter inzage leggen.

Onderdeel van de samenwerking op het sociale domein is het opstellen van een communicatieplan voor de drie decentralisaties gezamenlijk. Dit communicatietraject wordt in 2014 uitgevoerd. In dit communicatietraject ligt de nadruk op de gewenste cultuurverandering in de samenleving. Ook wordt voor elke decentralisatie afzonderlijk gerichte informatie aan de burger verstrekt.

EVALUATIE

De kadernota beschrijft drie fasen, waarin de decentralisatie van de AWBZ-functies Begeleiding en Persoonlijke Verzorging wordt vormgegeven. In 2015 stellen we het Wmo beleidsplan 2016-2019 op. Daarin wordt ook aangegeven hoe we de effecten van het beleid zullen monitoren en meten. Op basis van die informatie kan het beleid worden bijgestuurd. Bij het onderdeel “contracteren” wordt ook al in fase 1 gekeken naar welke sturingsinformatie nodig is en welke mogelijkheden voor effectmeting in de contracten kunnen worden meegenomen.

ADVIES RAADSCOMMISSIE

- Het advies van de raadscommissie Welzijn is:
 - ◆ voorstel rijp voor behandeling in de raad;
agenderen als hamerstuk.
- Nadrukkelijke en/of afwijkende standpunten fracties:
 - ◆ De **PvdA** vraagt zich af of bij iedereen uitgegaan kan worden van de eigen kracht. Er moet niet teveel georganiseerd worden. De **SP** leidt uit het voorstel af dat iedereen rendabel moet zijn en vindt dat stuitend. Het **CDA** geeft aan dat de samenleving niet van de ene op de andere dag verandert maar dat de mensen wel direct geconfronteerd worden met een bezuiniging. De nota is een goede basis voor zaken die nog moeten komen.

VOORSTEL COLLEGE

Besluiten om:

1. de Kadernota en actieprogramma 2014 Wmo Begeleiding en Persoonlijke Verzorging vast te stellen;
2. de raad voor te stellen de Kadernota en actieprogramma 2014 Wmo Begeleiding en Persoonlijke Verzorging vast te stellen conform bijgevoegd concept-raadsvoorstel.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
de secretaris, de burgemeester,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans

Nummer raadsvoorstel: RAD-000915

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 5 november 2013;

b e s l u i t :

de Kadernota en actieprogramma 2014 Wmo Begeleiding en Persoonlijke Verzorging vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 11 december 2013.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans